U11/2020 vp

Suojeluasiantuntija Hanna Aho
Suomen luonnonsuojeluliitto ry

YmV 25.5.2020

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi ja asetuksen (EU) 2018/1999 muuttamisesta (eurooppalainen ilmastolaki)

Suomen luonnonsuojeluliitto kiittää eduskunnan ympäristövaliokuntaa lausuntopyynnöstä koskien EU:n ilmastolakia.

Suomen luonnonsuojeluliiton päähuomiot ovat:

- EU:n ilmastolaki on askel eteenpäin ja se on mahdollisuus parantaa lainsäädännön ilmasto-ohjausta. Keskeistä ilmastolaissa on **EU:n pitkän aikavälin ilmastotavoitteen vieminen lakiin.**
- EU:n ilmastolain pitää vauhdittaa ilmastotoimia EU:ssa. Jotta EU vähentää päästöjä ja vahvistaa nieluja 1,5 asteen mukaisesti, **EU:n on oltava ilmastoneutraali viimeistään vuonna 2040**. Ilmastotavoitteen tulee kattaa kaikkien sektorien päästöt (ml. kansainvälinen liikenne) ja koskea jokaista jäsenmaata erikseen ei vain kollektiivina. Komission esityksen mukaisesti ilmastoneutraalius tulee saavuttaa EU:n sisäisin toimin.
- **EU:n vuoden 2030 tavoite on uudelleenarvioitava.** Jotta se olisi 1,5 asteen mukainen päästöjä tulee vähentää vähintään 65 prosenttia vuoteen 2030 mennessä.
- Tarvitaan **erillinen tavoite hiilinieluille**, jolla varmistetaan, ettei hiilinieluilla korvata fossiilisten polttoaineiden päästövähennyksiä. Maankäyttösektoriin liittyvät epävarmuudet eivät saa vaarantaa fossiilisista polttoaineista luopumista ja päästövähennystavoitteiden saavuttamista päästökauppa- ja taakanjakosektoreilla. Jotta ilmastoneutraalius ja sen jälkeen hiilinegatiivisuus varmasti saavutetaan, nieluihin liittyvät epävarmuudet on myös huomioitava nielutavoitteessa **korjauskerrointa** soveltaen Suomen ilmastopaneelin suosituksen mukaisesti[1].
- Ilmastolain tulee velvoittaa komissiota valmistelemaan päivityksen EU:n

[1] Suomen ilmastopaneeli, 2019. https://www.ilmastopaneeli.fi/wp-content/uploads/2020/03/Hiilineutraalius_ilmastopaneeli_2019_FINAL.pdf

sopeutumisstrategiaan.

- **Ilmastotoimien tulee olla yhteensopivia luonnon monimuotoisuuden suojelun ja vesien hyvän tilan savuttamisen kanssa** ja otettava huomioon hallitustenvälisen biodiversiteettiä ja ekosysteemipalveluita koskevan tieteen ja politiikan välisen IPBES-paneelin suositukset.
- EU:n tulee perustaa oma **tieteellinen ja riippumaton ilmastopaneeli**, joka antaa suosituksia erityisesti komissiolle EU:n ilmastopolitiikan riittävyyden ja tieteellisen pohjan varmistamiseksi. Suomella ja useilla muilla jäsenmailla on positiivisia kokemuksia vastaavista ilmastopaneeleista.
- Ehdotus ilmastolaiksi sisältää hyviä kirjauksia politiikkajohdonmukaisuuden varmistamisesta, mutta niiden tulisi astua voimaan välittömästi eikä vasta vuoden 2030 jälkeen.
- Ilmastolain tulee sisältää **päivityslauseke**, jonka pohjalta vuosien 2030 ja 2050 tavoitteita ja toimia tarkastellaan viiden vuoden välein viimeisimmän tieteellisen tiedon perusteella Pariisin ilmastosopimuksen mukaisesti. Tavoitteiden heikentäminen ei saa olla mahdollista.
- Ilmastolaissa on varmistettava **kansalaisten mahdollisuus vaikuttaa ja hakea oikeutta**. Ihmisten, joiden elämää ilmastokriisi uhkaa, oikeuksia on kunnioitettava EU:n ilmastopolitiikan ohjauskeinoista päätettäessä ja päätöksiin on myös voitava hakea muutosta. Kansalaisilla on oikeus tietoon kaikkien ympäristöä koskevien selvitysten osalta Århusin sopimuksen mukaisesti. Komission tuleekin varmistaa tiedon julkinen saanti nopeasti ja missä asianmukaista julkinen osallistuminen.

Lisätietoja

- suojeluasiantuntija Hanna Aho, puh. 040 628 9495, hanna.aho@sll.fi